

Norsk Forening for Klinisk Cytologi

NORCYT-INFO NR.2 2008

Leder

Selv om vi nå er inne i mørketiden, er det bare noen få uker til solen snur, - og vi ser med stor forventning frem til årsmøtet, hvor vi skal feire vårt 40-årsjubileum.

HPV er et viktig tema i vårt fag, og styret har fått henvendelser fra medlemmer og fagmiljøene med en del forandringsønsker vedrørende flytskjemaet som Kreftregisteret anbefalte for noen år siden. Vi har derfor tatt et initiativ overfor Kreftregisteret, for å kunne påvirke den forestående revisjon av flytskjemaet.

Kvalitetssikringsarbeidet innen cervix-cytologi er omfattende, men det skrider fremover, og vi håper å kunne legge det frem for patologforeningen snart. Deretter skal det ut til høring. Styret arbeider nå for fullt med å forberede årsmøtet februar 2009. Vi håper mange av dere vil bidra, bl.a. med frie foredrag, og vi håper det blir stor oppslutning på møtet, som vil arrangeres på Europas mest moderne sykehus, Akershus universitetssykehus.

November 2008

Ying Chen
Leder

34th EUROPEAN CONGRESS OF CYTOLOGY 15-18 June 2008, ROVANIEMI, FINLAND

Rovaniemi ligger ved polarsirkelen og for en rekke av deltakerne var det en uvant opplevelse at det knapt ble mørkt om natten. Til tross for at noen fikk problemer med å sove, var det en meget vellykket kongress. Det var et stort antall deltakere fra hele Europa, med unntak av de nordiske. I mange år har Norge hatt en av de største kontingentene av deltakere utenfor vertslandet. Dette var dessverre ikke tilfelle i år, og de finske vertene uttrykte litt skuffelse over det. Noen nordmenn hadde imidlertid funnet veien (bilde) til Rovaniemi.

De finske vertene hadde et stort program med mange parallelle sesjoner og en god blanding av plenumsforelesninger, symposier, side seminar og workshop.

Cervix screening og mammapatologi var to store, tunge temaer som gikk igjen i alle programtypene fra plenumsforelesninger og symposier til slide seminar og workshop.

HPV vaksine og screening ble grundig presentert og diskutert, likeledes QC og utdanningsaspekter, særlig for screenere.

Selv om det var mye mamma, er det dessverre slik at mammacytologien jobber i motvind i store deler av Europa og er på defensiven i forhold til pistolbiopsier. Kanskje var det symptomatisk at en av plenumforelesningene, den eneste om mamma, var om CNB/pistolbiopsiens fortrefelighet. Dette og de aller fleste foredragene ligger åpent på følgende web-adresse: <http://www.cytology2008.fi/programme.html>.

Symposiet "Problems in Breast pathology" omhandlet ulike temaer som diagnostikk på væske basert materiale fra mamma, diagnostikk av mikrokalk, papillære lesjoner, atypiske fibroadenomer og metastaser i mamma. Slide seminar om papillære lesjoner i mamma inneholdt fine kasus. Alle presentasjonene kan sees på ovennevnte web-adresse.

Mandag kveld var det "Evening at the Arktikum": *Arktikum located near the city centre by the riverside provides a unique insight into the way of life, culture and history of the North. It is a museum, science centre, popular cultural venue and an architectural sight in its own right. The permanent and temporary exhibitions portray culture, history, traditions and modern life in the Arctic regions. Come and find out about the livelihoods of the Northern peoples and animal life in the Arctic, or travel through history... far back to ancient times through to the recent past.*

Deltakerne fikk først en del tid til å se seg om på museet. Etter maten fikk vi besøk av julenissen (bilde). Uanmeldt (?), men kanskje ikke overraskende siden Rovaniemi, i følge finnene, er julenissens hjemsted. Like nord for byen og bokstavelig talt på polarsirkelen lå en svær julenisseturistlandsby. Samme kveld var det midnattssesjon på en uterestaurant. Håpet var nok at det skulle være sol og at deltakerne fikk se sola høyt på himmelen kl. 24.00. Dessverre var det overskyet, men med rikelig drikke og finsk samejoik ble også dette riktig vellykket.

Etter kongressen reiste en del av oss på noen dagers ferie, noen så langt som til Nordkapp. Noen forsøkte seg med å vaske etter gull (bilde: Kusum Kapila, Kuwait). Selv kom jeg ikke lenger enn til Enare og det svære samemuseet der (Saida). Det var imponerende og et besøk der kan anbefales.

Torill Sauer
Ullevål Universitetssykehus

Noen nordmenn på tur i de dype finske skoger

Vasking etter gull

Første EFCS Tutorial i Cavtat, Kroatia; 26.10.08 – 30.10.08

I mange år holdt IAC et stort internasjonalt tutorial i Wien hvert annet år. En rekke norske bioingeniører og patologer har i årenes løp deltatt i disse. George Wied var primus motor for dette, og etter at han døde ble det ikke lenger avholdt IAC tutorial i Europa.

Da Philippe Viehl overtok som generalsekretær i EFCs, var et av hans mål å starte med rene cytologikurs i EFCS regi. Ved EFCS kongressen i Paris i 2005 ble det opprettet en arbeidsgruppe som skulle få i stand dette. Målet var å holde tutorial hvert år og ”motsatt” tid på året i forhold til EFCS og IAC kongressene.

Det første resultatet av dette arbeidet er tutorial som ble holdt i Cavtat nær Dubrovnik i Kroatia. Cavtat er en liten landsby som ligger på en halvøy rett utenfor Dubrovnik (bilde), dit man kunne reise både med båt og buss. Det var slutt på turistsesongen, så det var lite folk og stille både i landsbyen og inne i Dubrovnik.

Det var deltakere fra 11 land. Knappt halvparten av de 53 deltakerne var fra Kroatia. Tsjekkia hadde den nest største kontingenten. Tre norske patologer deltok (se bilder); Ulrika Axcrone (Ullevål), Hans Kristian Haugland (Haukeland) og Anne Skarshaug (Tromsø). Den mest eksotiske deltakeren var en cytopatolog fra Iran.

Foreleserne kom fra en rekke forskjellige europeiske land (Storbritannia, Tyskland, Portugal, Norge), inkludert vertslandet.

Programmet gikk fra 09.00 til 18.30 i fire dager samt fram til lunsj den femte dagen. De to første dagene var viet den gynekologiske cytologien (cervix og endometrium). I de følgende dagene ble serøse væsker, luftveier, urin, mamma, thyreoidea, spyttkjertler og lymfeknuter gjennomgått. I alle sesjonene var hovedvekten lagt på mikroskopering/workshop. Hensikten var at deltakerne skulle få se mange preparater og et stort spektrum av patologiske tilstander. Det ble gitt tre diagnostiske tester. Den ene var en pretest på nettet. Hensikten med denne var å teste muligheten for en helt eller delvis web-basert cytologieksamen i regi av EFCS.

Utprøvingen av denne vil fortsette med deltakerne i det neste tutorial.

Den andre var en mikroskoperingstest i cervixcytologi, mens den tredje var en side/”spot”-test med kasus fra den non-gynekologiske cytologien. Begge de to siste ble vunnet av bioingeniører fra Portugal.

Kurset totalt sett ble godt mottatt av deltakerne, og vi fikk mange gode tilbakemeldinger, både muntlig og i den skriftlige evalueringen. Foreleserne hadde en udelt positiv opplevelse av kurset. Ikke desto mindre er det alltid ting som kan forbedres, og tilbakemeldinger fra deltakerne og forelesernes egne betraktninger vil bli tatt med når neste kurs skal holdes.

Planene for dette er allerede godt i gang. Neste tutorial blir i Wroclaw/Breslau i Polen første uke i juni 2009. Annonsering vil komme på EFCS web-site i nærmeste framtid.

Siden dette var et interneringskurs, ble det ikke mye tid på egen hånd, men deltakerne fikk stifte bekjentskap med kolleger fra mange land. En av kveldene var alle deltakerne invitert på middag i Dubrovnik. Det lokale cytologimiljøet i Dubrovnik består av en lege og to screenere, og de hadde gjort en fabelaktig jobb både med lokale, praktiske ting og hadde sørget for middagsinvitasjonen fra ordføreren i Dubrovnik.

Nest siste kvelden inviterte en av foreleserne (Gabrijela Kocjan) som hadde et hus i Cavtat på middag. Det ble en riktig hyggelig kveld der deltakerne fikk anledning til å prate og bli kjent.

Torill Sauer

(Red ann: Torill Sauer var leder for kurset sammen med Amanda Herbert, Storbritannia)

Cavtat v/Dubrovnik, Kroatia

Kurs og årsmøte for NFKC på nye AHUS 6.-7. februar 2009

Se NFKCs hjemmeside for detaljer om påmelding og foreløpig program. Kasus blir lagt ut snart. **Frist for påmelding og abstractinnsendelse er 1. desember.** Styret vil søke om godkjenning av kurset hos legeföreningen slik at det blir tellende i spesialiteten. Kurset vil også bli søkt godkjent for bioingeniører.

Vi markerer at NFKC er blitt 40 år! Det blir litt ekstra feiring og noen tilbakeblikk på vår historie.

Årsmelding og saksliste til det regulære årsmøtet i NFKC vil bli sendt ut i forkant av møtet.

Ved forrige årsmøte innførte NFKC ordningen med æresmedlemskap. Dette gis til personer som har gjort en særlig innsats for norsk cytologi gjennom sin yrkeskarriere. Styret mottar gjerne forslag til kandidater (med begrunnelse).

Hjertelig velkommen til Årsmøtet 2009 !

NFKCs hjemmeside

Adressen er: <http://www.legeforeningen.no/index.gan?id=131654&subid=0>

Man kan også finne hjemmesiden ved å gå inn på www.legeforeningen.no, gå til Den norske patologforening (under fagmedisinske avdelinger), og trykke på NFKC ikonet på høyre side.

Hjemmesiden oppdateres med jevne mellomrom. Vi prøver å få med aktuelle nyheter i cytologien, og ønsker at siden skal være et nyttig forum for alle medlemmer og andre cytologi-interesserte. Vi vil gjerne ha feedback og tips til !! Skriv en mail til redaktør Jon Lømo, jonlomo@frisurf.no.

Eksempler på aktuelle nyheter som ligger ute på hjemmesiden:

- Info om videreutdanning for bioingeniører og leger
- andre kurs og kongresser
- utredninger om HPV-testing og -vaksinerings
- læringsplattformer for cytologi på web
- lenker til cytologiforeninger og -tidsskrifter internasjonalt

Kontaktinformasjon for Styret i NFKC

Ying Chen, Sykehuset i Vestfold, Tønsberg, leder. ying.chen@siv.no

Jon Lømo, Ullevål universitetssykehus, nestleder. jon.lomo@uus.no

Mette Kristin Pedersen, Ullevål universitetssykehus, sekretær. meed@uus.no

Bente E. Jensen, AHUS, kasserer. bente.e.jensen@ahus.no

Jannicke Berland, Universitetssykehuset Stavanger, styremedlem. bejm@sus.no

Siri Borchgrevink Persen, St Olav Hospital, varamedlem. siri.borchgrevink-persen@stolav.no